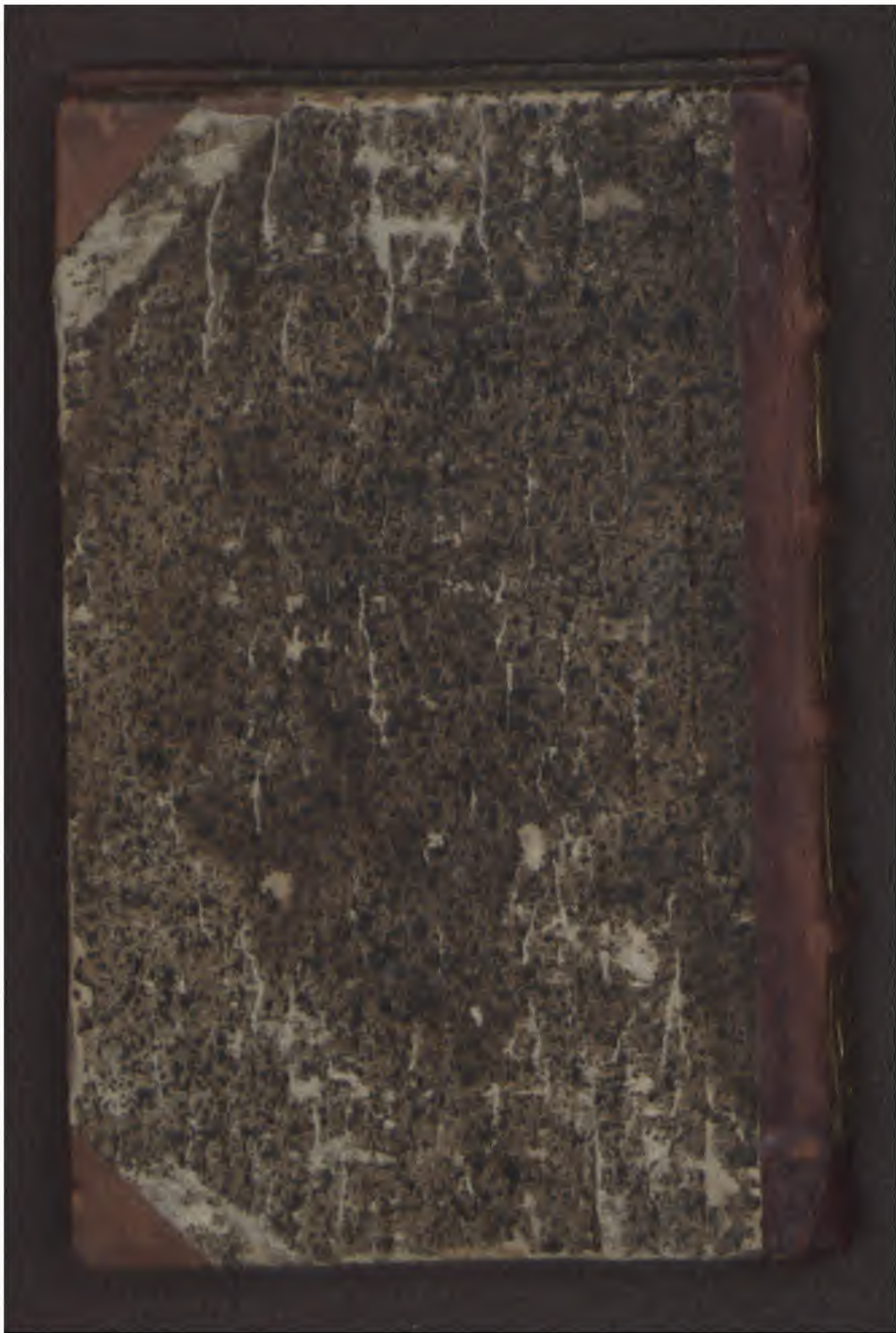
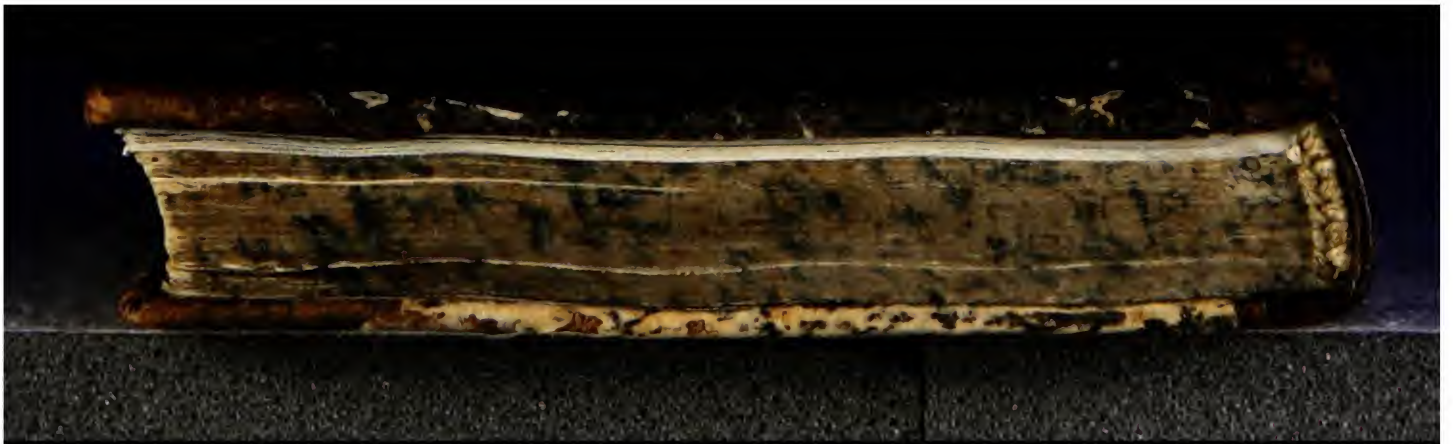

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 731 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 731 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 731 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 731 8° copy 1

45, - 132.

BOX Henri findes:

1. Om Liv og Død, til sin Anne Sarsbergs
Begravelse. 1587.
2. ABC af bibelske Ord og. 1588.

LN 731 ex. 1 M

LN 725 ex. 3

(Filmen er suppleret med
oplagelser af blad 17 og 24
for ex 3 = fly 3389, 8° Box)

Anne ^Parboys

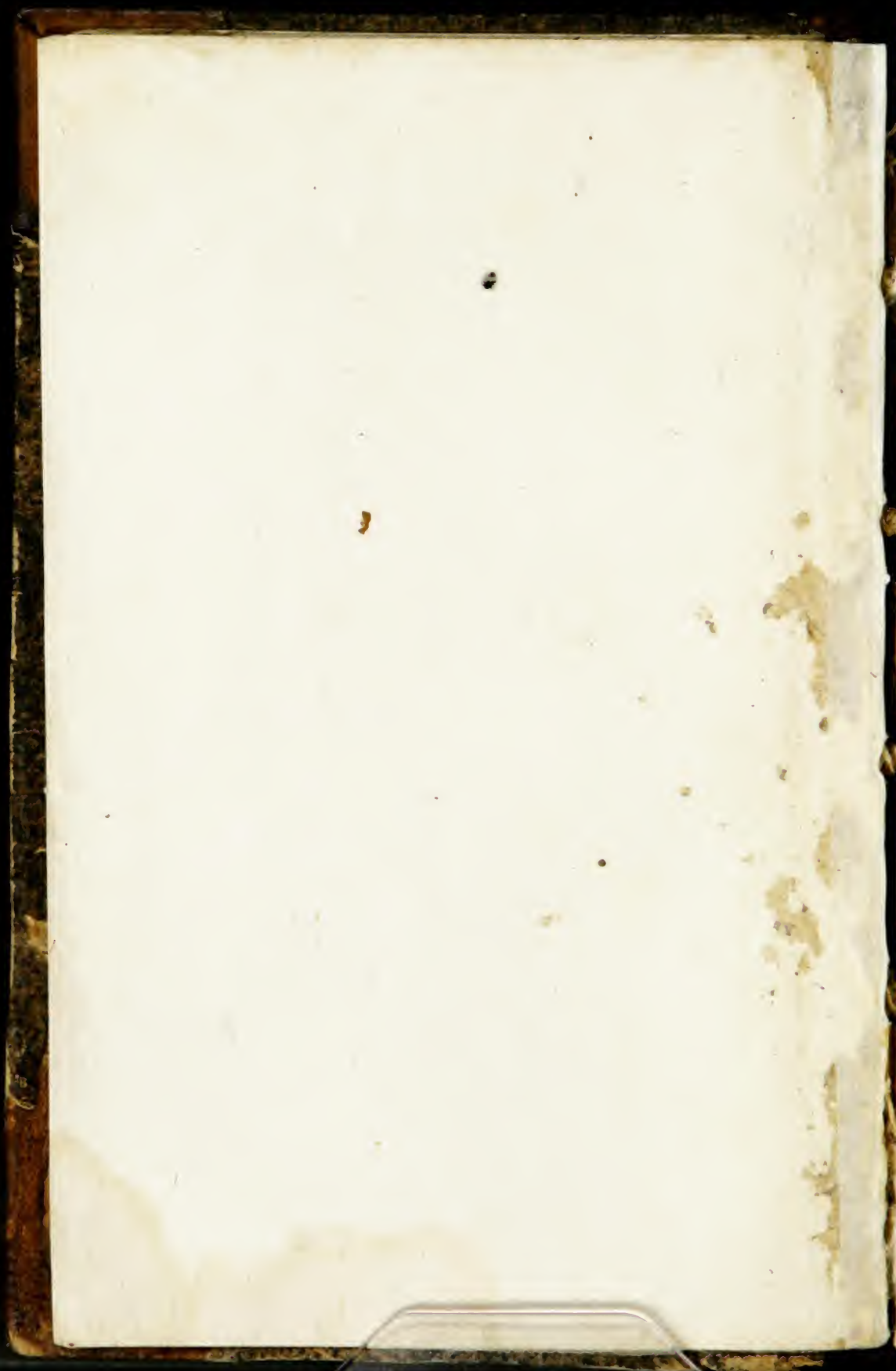
Aug. 1588.

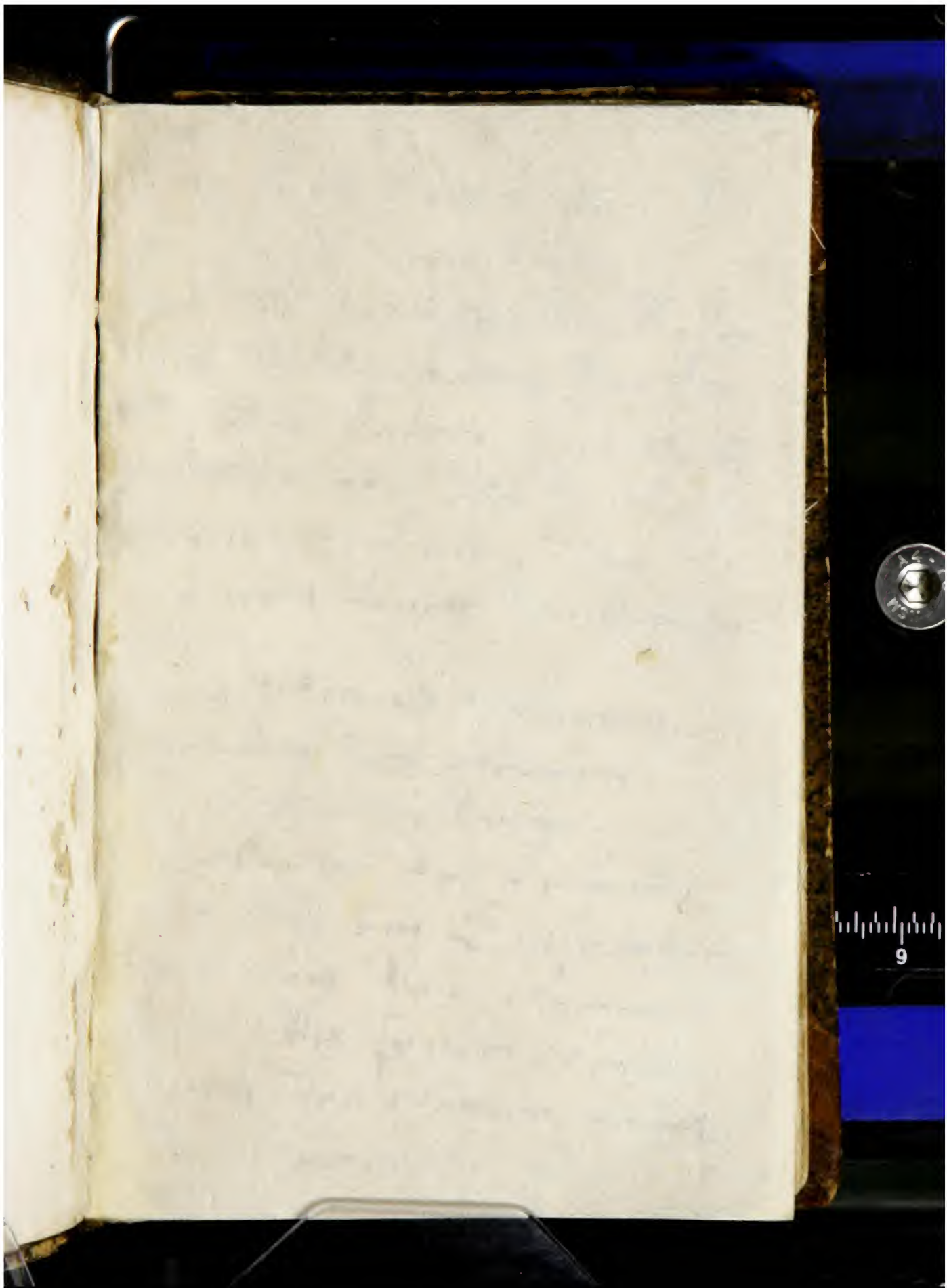
and

17th 24

Box)

9

word alle ding -
 Deren die Lijf
 der Wt van Lijfspringen
 had den Van sommere
 den die somer doren
 wirt den duren: Laet
 de duren:

7.
O Jesu Christe
O Jesu Christe, son des
Allerhöchsten, gibst du
de gnade allen frommen
Christen, das sie dein
Name, ewig preisen
denn, laute dein Lob
laute dein Lob:
Amen: 1600

2
Vindelig. Er Mies haub
die Bind. haub er min
Liff. Erster Die hore
Der Zimmriges Hand
ung mit lill, Der Jagen
hand sig for freest. haub
Girle er der giveth. n. der
Veder. Haub. Der haub
Dumme aler som er ges.
haub layre det Bover
Grund haub. Dumme lill
haub. furing og Ring.
haub. Der der. Der. Der.
haub. Der. Der.

[illegible]

3
Dinna hóm fletted sit
hóm vdyuar, det er skur
der hórdrastu Quidu,
Dit Kongen aff: syt
firk hómder ut for, hóm
hómder till hómder Du
Quid is, hómder log der
somfær mig hómder, hómder
fader og Quidar for
Dit hómder der for hómder
Kongen og foleber mig,
Der Ofuader hómder, hómder
Derst du hómder Mordige
veeder.

Ein Lied von Aking
bäffner I sin held, bän
hordis vor Iu ut sym
Eg Iddu Iu bäffner
bänd Iddu Iu, Iddu
Ist ny skaden kund giv
bänd nu Iu Balsom I
skaden, Iu Iu Iu
Iu Iu Iu Iu Iu Iu
Iu Iu Iu Iu Iu Iu
Iu Iu Iu Iu Iu Iu
Iu Iu Iu Iu Iu Iu
Iu Iu Iu Iu Iu Iu
Iu Iu Iu Iu Iu Iu

ME

Lif

nogle

salige

Erug

Spr

ni

LN 731

24. 1. 18

MEMENTO MORI.

Om

Liff oc Dødd /

timelig oc euig /
nogle Laerdomme oc Trøst
aff Guds ord /

Til

Ærlig oc Velbyrdige Frues /
salige ANNE PAREBERGE /

Ærlig oc Velbyrdige Mandes / salige
Christoffer Byldenstiernis /
til Iffuerffats efterladte Husfrues /
hendis

Begraffuelse /

Meestenpart forfattede
vdi Kbhvn /

aff

Peder S. gelund
Lefemester i Ribe.

LN 731

ex. 1 M

1 5 8 7.

MORS CHRISTI
VITA PIORVM.

*Vita bona est (ut ut exacta est) quam mors bona claudit:
Mors quoq; præceßit quam bona vita, bona est.
Vita mala est (ut ut exacta est) quam mors mala claudit:
Mors quoq; præceßit quam mala vita, mala est.*
P. H.

CRISTI
ORVM.

nam mors bona clau
bona vita, bona of
nam mors mala clau
mala vita, mala of

H.

O HOMO,
DISCE PIE VIVERE,
DISCE MORI.

S Of vore Dønnere i Dødsens strid/
Paa deris ydderste oc siste tid/
Naar wi sørgende paa dennem see/
Icke vden stor Metynck oc vee:
Trende haande wi da tendte maa /
Oc lade of noget til hietet gaa.

2
2
Sof de
som dø/
oc hof
deris Be
graffnelser
fulle wi seer

I.

I.

Det første / huad de nu monne lide/
Som saa hart met Døden stride.
Guad **D O D E N** er en farlige gest/
Som intet Læffuende lader wrefest.
Guad **S Y N D E N** er en stor sorgiffet/
Som of voldre den onde skiffet.
Vort Liff er stacket / vort Læffnet wglad/
Vor Døds time er wisse oc brad.
I al vor Væsen er intet purt/
O Adams Eble beest oc surt/
Of følger din Giffet i Verden oc aff/
Aff Moders Liff / oc i vor Græff.
Guds Vrede kande wi ingenlunde bæere:
For huem ville wi det klage oc læere?

A

q

Til den
Døde

Det

Det faar i samme Gremmelse oc Samine/
 Efterdi wi ere saa vñle oc arme/
 Lede oc søge wi al Verden igennem/
 Om nogen kunde hielp off oc dennem.
 (Det søgte oc ledte met største attraa
 Alle Verdsens Vise / oc fundet icke naa)
 Men denne Vidsom wi icke finde
 Aff egner Fornuft oc Menniskelig sinde.
 Den er forborgen oc slet ukend/
 Oc bleff alenijt fra Himmelen send/
 Der Guds Søn aff sin Faders Sked
 Baade Raad oc Hielp off selff tilbød.
 Thi see wi op til Himmelen igen/
 Der som wi haaffue den fuldtro Ven/
 Som haaffuer for sig oc alle sine/
 Offueruundet Dødsens quale oc pine/
 Forstyret Diabuelen oc Selffuedis Porte/
 At Dødsens Mact oc Braud er borte.
 Guds Vrede er stilt / oc Lowen ey Elager/
 I Christo Jesu wi Gud behager/
 Som Døden for off / uskyldelig / taalde/
 Saa wi i hannem bleffue Guds vduaalde/
 Oc vist met hannem Geyruindinge saa/
 At wi vore Siender skulle traade paa.
 Paa hannem alene wi driste oc bygge/
 I Liff oc Død era trostige oc trygge.

Men dog emeden wi ere i liffue/
 Met Fred oc ro wi aldri bliffue.

Til off
 selff.
 Dieff.

Diabuel
 Saa V
 Ja / oc v
 (Den
 Le vor
 Som
 Le aff sig
 Sacer
 Inter for
 Inter
 Lurer oc
 Som
 Thi haiff
 Of selff
 Om wi vil
 Oc eff
 At lade of
 For fare
 Oc ruske
 * Gud
 Aff hann
 Oc st
 Begynde
 Synde
 Ja i vor
 Skulle
 Icke alen
 Men de
 Met ret g
 Effier
 Lade bet
 Saa o

5
3

Dieffuelen ligger ofß stedze om borde/
 Saa Verden met al sin Pract oc Forde/
 Ja / oc vort eget Rødd oc Blod
 (Den onde Nature aff runden rod)
 Et vor Siende oc verste Forræder/
 Som Guds Bud met vilie offuertræder.
 Et aff sig selff gensteidig oc stift/
 Setter alt sit Datum paa dette Liff/
 Intet for Gud vil lade eller gøre/
 Intet vil lide / icke Gud selff høre/
 Lurer oc henger stedze effter det onde/
 Som wi vel seie huerende stunde.
 Thi haffæ wi / siger teg / vel behoff/
 Ofß selff til gode / oc Gud til Loff/
 Om wi ville Christelig stride oc kampe/
 Oc rissue ofß løß aff Dieffuelens stampe :
 At lade ofß røre / oc hertelig grue
 For samme vore Sienders store Formue/
 Oc ruste ofß vel met Troen oc Bøner/ Psal. 61.
 * Saa Gud vel tiener / hand hannem vel løner.
 Aff hannem wi Naade oc Venstæb tigge/
 Oc skulle al kodelig Tryghed affligge/
 Begynde Christelig at leffue paa ny/
 Synden oc Syndsens Aarsage at fly/
 Ja i vor gantske Leffnitid
 Skulle wi met fast Forset oc Slid
 Icke alenist met Manden bekende/
 Men daglig oc idelig ofß omuende/
 Met ret gode Gerninger oc Gaffn/
 Effter Guds Bud oc Christelig Naaffn.
 Lade betee huls Børn wi ere/
 Saa oc saa vort Aarsk taalmodelig bæere/
 A iij

Ve

3
Oc det Onde met Gode offueruinde/
Gøre wi noget gaat wi det vel finde/
Thi Gud lader sig ey aff off spaatte/
Suad heller wi lidet eller meget formaatte/
Hand seer om Hiertet oc Munden følgis/
Oc faar hans øyen fand intet dølgi.

Christ giffue wi kunde staa dig tilrede/
Tro oc Haabe / vaage oc bede/
Oc met de Vise Jomfruer indtræde
Til dig vor Brudgom i enig Glæde.

Hoffvore
venners
dødelige
Afgang
see vi

e offueruinde/
 gaar wi det vel finde
 off spaatte/
 eller meget formaa
 e Munden følger
 ind intet delgis.
 saa dig tilbede/
 oc bede/
 er indtræde
 i evig Glæde.

3
4

1	Først til den Døde/ oc til Jor- den / det er / til	Døden selff met alle hen- dis Grene oc sammerlige Anhang	Timelig
			Uandelig
			Synden / som er en Rilde oc rette Aarsag oc ophaff til Døden oc alt det onde.

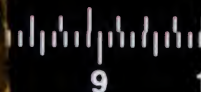
Hoff vore
 venners
 dødelige
 Afgang
 see wi

2	Derneft / søge wi om hjælp oc Raad imod Døden/oc see til Himmelen til den Leffuen de Guds søn som haaffuer for- sig selff oc for oss i offueruun- det alle hans oc vore fiender	Synden. Døden. Dieffuelen.
---	--	----------------------------------

3	Off Selff / at wi be- rede oss oc saa til Dø- den / met dagelig oc idelige Pœnitentz oc vare paa den store Guds oc vor Seelse- ris Jesu Christi her- ligheds Obenbarelse/ oc leffue i denne Verden	Gude- lig Retfer- delig Tucte- lig	imod	Gud. vor Neste. off selff.
---	---	---	------	--

A lig

Saat

Faar det Første.

Il samme vor Jammer oc Klendighed at betencke oc indgrunde / imod vor Kødelige Tryghed / Siectens haardhed oc Forfengelighed / Hæere baade de daglige Spectackler i vdt huilcke wi see oc føle Dødens store Mact oc Tyranni offuer alle Menniske for Syndens skyld. Delligeste oc saa disse efftersølgende Lousprock (iblant mange andre) som ere Guds affsagde Domme oc Sentenzer imod Synden.

Gud **S E R R E N** sagde til Mennisken :

Du est Jord / oc du skalt bliffue Gen. 3
til Jord igen.

Huo er nogen som leffuer / oc Psal. 89
icke seer Døden ?

Det er skicket faar alle Menniske / at Heb. 9.
de skulle en gong dø.

Det er den gamle Pact / Du skalt d. g. Sir. 14
Støffuen

Støff
hand vaar
hende gaff.
Alr de
bliffue til
til Gaffue
Synd
nisse. oc
den teeng
teer at de
Døde
Saar Synd
Oc Synd
Som no
HEX
taerend
Det gø
gaa / oc den
lige bort.
gerning
synder
Derfaar fi
de / wi fore
(Sio
Alle he
gong til

Stoffuen skal komme til Jorden igen / som Eccl. 12
hand vaar f. r. / oc Aanden til Gud igen / som
hende gaff.

Alt det som kommer aff Jorden / det skal Sir. 41
bliffue til Jord igen / Ligesom Vandet flyder
til Haffuet igen.

Synden kom i Verden formedelt it M. n. Rom. 5
niske / oc Døden formedelt Synden / oc Dø
den trengde saa igennem til alle Menniske / effi
terdi at de syndede alle.

Liden paa Synden er Døden. Rom. 6

Døden er Syndens Sold. (Det er / Ibid.
saar Syndens skyld ere vi vnder Dødens vol.)

Oc Synden oplucere baade port oc Dør /

Som ned til Døden oc seluede før.)

HERREN din Gud er en for Deu. 4
taerendis Ild. Heb. 12

Det gør din Brede / at vi saa for Psa. 90
gaa / oc din Grunnhed / at vi skulle saa hastes
lige bort. Thi du setter vore Mis

gerninger saar dig / vore vskende
synder i Lufet saar dit Ansigt.

Derfaar fare alle vore dage bort ved din Vres
de / wi fortære vore Aar lige som en Snack.

(Sid hører den samme gantske psalme.)

Alle haflue de enhaande Ind Sap. 7
gong til Liffuet / oc lige Vdgong.

A v

(Det

(Der haffuer ingen Konge en anden begyndelse
i sin fødzel etc.)

Paa en Viiss wi alle fødte/

Paa en Viiss wi alle døde/

Alle vore wi paa en Rod/

Oc afftis aff syndige Rod oc Blod/

Saa vil oc Jorden vor Moder hin Gamle/

Oss alle i sit Skod hiem samle.

Eccl. 1

Alle Vand løbe til Haffuit /

Alligeuel bliffuer Haffuit icke fuldere.

Alle Vand til Haffuit fige/

Oc somme aff sig self bortfige :

Saa alle vor Jort store oc smaa/

Bode wi oc de tilfammen forgaa.

✠ Huor snarlig er vort Alder end ?

* Huor lidet er vort Arbeid fend ?

ET MORTVVS EST.

Gen. 5

Saa døde hand.

Det er det siste mand pleyer at fige/

Naar Døden haffuer oss lagt i Lige/

(Naar lengst er leffuet / ilde eller vel/

Aff Læg oc Lærd / aff Herre oc Træl.)

Om Ung oc Gammel / Quinde oc Mand/

✠ **Saa døde Hun / saa døde Hand.**

Oc leffde du end Tusinde Aar/

Det samme Graffscrift du alt faar.

Ja / leffde endnu Methusalem/

Hand maatte alt paa det siste hiem.

Al din

Al din Alder
J det siste
haad heller
den siste
Al Verden
Naar du
Du i det
Den tingen
Saa liden
Jhuoc du
Ji Ord oc
Om dig
Her haffue
Ere kom
De plantet
Lode ald
De vandret
De bygde
De afflede
Nu er de
Kongelig
Maatte
Døden vil
Men sel
Vngdom
Runde
Oc vaars
Hand fa
Mangen
Maatte
Mangen
Som al

Al din Alder kommer til Beslut/
 I det siste oc ypperste Minut.
 Hvad heller dine Aar er mange eller faar/
 Den siste Gisp gør ende der paa.
 Al Verden er oc da for dig Død/
 Naar du henleggis i Jordens Skød.
 Dit døde Krop maa at Dønnen hen/
 Det tiener oc best til Jorden igen.
 Saa liden en Sted tøffst du da ved/
 Ihvor du puttis vdi hende ned.
 It Ord oc Røgte her effter dig bliffuer/
 Om dig oc om alle / Mand da scriffuer:
 Her haffue de veret / Nu ere de boete/
 Ere komne igen til Mulden hin sorte/
 De planted / de pleyed / de høstet / de saade/
 Lode aldri aff i Jorden at vraade/
 De vandrede oc vandede met stor Ry/
 De bygde / oc vilde gøre Verden al ny.
 De afflede Børn / de sanctede i Bunde/
 Nu er det altsammen met dem vde.
 Kongelig Spir / oc Pleumandens Staff/
 Maatte tillige bode i Gress/
 Døden vil ingen skencke sin Ræt/
 Men følger huer paa Heles tætt.
 Ungdom / Visdom / Styrcke oc Velde
 Kunde slet intet mod hannem gelde.
 Oc vaarstu end inden tusinde Mure/
 Sand fand dig dog allersnariste lure.
 Mangen som aldri haffoe noget got/
 Maatte leffue met Armod / Saar oc Sot.
 Mangen igen / Rigt / Ung oc Sterck/
 Som aldri fulde en Hoffuitverck /

Mors
 sceptrā
 ligonib
 bus
 æquans.

Bliff

Wleff dog herfra saa hastig henryet/
Oc som it Lius aff Været i velslyet.
De dø ick alle aff Soet oc Vælde/
Døden hensnapper saa mangen met Vælde
I beste Alder oc blomstrende Aar/
I Sundheds oc al Vellysts flor.

Dog lade wi ey aff / at fige oc sage/
Oc gøre oss self den største plage.
Indtil at Døden oss gester oc gecker/
Vort forsatte Maal saa meget forstercker.

Huo troer det dog : huo giffuer det Mact :
Lenge at leffue er allis vor act.
Huo giffuer sig oc saa meget til stunder/
At hand paa Døden aluaarligen grunder :
Dette Liffs Sorge sine Børn beklemme/
At de baade Gud oc Himmelen forglemme/
Oc ere saa hart met Verden bespente/
At de det Enige ey foruente.
Ja i vilde vel i om de haaffdet i volde/
Deris Himmerig her paa Jorden beholde/
Oc gøre met Gud it Magelang/
Oc nyde saa her deris Mast oc Draug/
Oc ligesom Svin sig velte oc sole/
En stæfede tid vdi Syndsens pøle.
Derfaar de komme ey Døden ihu/
Oc skule for hannem aff al formu.
Men hand kommer dem oc skylende paa/
Oc leder dem op i mdrckiste vraa.
Naar de mindst tenckte i eller toge sig vare/
Da side de mit vdi hans Snare/

Derfra

Derfra
Derfra
Derfra
Derfra

Men Gud
pleyer al
Sine Børn
Oc reffle
At de ey bli
for tume
Oc ick n
Sætte p
Oc ey saa d
At de ey
Ly lade sig
At de for

Thi veed h
Met Gl
At de oc se
Oc at fa
Thi de har
Verden
Den Vey h
Døden e
Deris The
I Hime

Saa bygg
Oc lad i
Som er e
Døde e

Derfra kunde de ey løbe oc rømme/
Som Gud dem finder i vil hand dem dømme.
Deris Død bliffuer dem en Dør oc Port/
Til Hølfuedis affgrund mørck oc sort.

Men Gud være loffuet i som tuert imod/
Pleyer alt som en Fader god/
Sine Børn at tucte oc holde vnder Affue/
Oc reffe i tide met naadelig plaffue.
At de ey bliffue saa faade oc vilde/
For timelig Glæde i den euig spilde/
Oc io icke met den store hob
Sætte paa Verden deris Hierte oc snob/
Oc ey saa dybt i Synden nedfende/
At de ey paa deris Skabere tencde/
Ey lade sig saa i Vellyst quele/
At de forfaste bode Legeme oc Siæle.

Thi veed hand saa sine Børn at trætte/
Met Glæde oc Sorg i met Alder at mætte/
At de oc selfue om Verloff bede/
Oc at fare htem ere gerne tilrede.
Thi de haffue Naaden i Christo funden/
Verden oc Døden allerede offuerunden.
Den Vey hand alt for dem beridde/
Døden oc Diefflen saar dem bestridde.
Deris Throne oc Krone saar alt til rede/
I Himmerigs Rige oc euige Glæde.

Saa bygge du oc paa samme Klippe/
Oc lad hannem aldri aff Hiertet slippe
Som er Guds Søn: paa hannem du fast
Bode Synd oc Sorg / oc holt saa fast.

Send

Deu. 30 Hand er dit Liff oc lange Alder/

Thi følge hannem gerne/ inaar hand falder
Met hans Bistand kan du bestaa/

Naar Gud vil Regneskab esse paa.

Hand er vor Broder oc Borgen god/

Betalde for oss alt met sit Blod.

Selff skal hand dig i fast Tillid

Opholde / oc giffue en salig Tid.

(At du maatte i sand Trest oc Tro

Saa fact henliggis til Huile oc Ro.

Dit trætte Legeme i Jorden soffue/

Din Siæl met Fryd hannem skue oc loffue.)

¶ Guad Døden kommer da aarle eller silde/

¶ Ihuo vel leffuer / dør aldri ilde.

Om Menniskelge

} Liffs } Korthed / oc
} } Sorfengelighed.
} Døds } Wnished / oc
} } Hastige Rind.

Eccl. 40

OMNIS CARO FOENIX.

Alt Rød er Hd /

Ja | Solcket er Hø. etc.

1. Pet. 1

Alt Rød er ligesom Graess /

Oc al Menniskens Herlighed / lige som Graess
Mens blomster. Graesset visnede / oc blomster
ret falt aff.

Men GUDS Ord bliffæ evins
delige.

W

Wie er Støff.

8
Psal. 103

It Menniste er i sit Leffuet lige som Gexff/
hand blomstels som it Blomster paa marken.
Naar Været far der offuer / da er det icke leng
ger der / oc hendis sted kender hende icke mere.

Mennistet fød aff en Quinde / leffuer en Iob. 14
stacket tid / oc er fult aff vro. Det gaar op som
it Blomster / oc falder aff / det flyer som en
Skugge / oc bliffuer icke.

See / Mine dage / er en haandbred hof Psa. 39
dig / oc mit Liff er som intet faar dig. etc.

Er dog ey Mennisten lige som intet / hans Psa. 144
tid far bort / som en Skugge.

Mennisten veed icke sin tid / men lige som Eccl. 9
Sisten fangis met en skadelig Acog / oc lige
som Fulen fangis met Snaren / saa bliffuer oc
Mennisten bortryct i den onde tid / naar hun
falder hastelige offuer dem.

Det er en elendig tannerlig ting / met alle Sir. 40
Mennistes leffuet aff Moders liff / indtil de
bliffue begraffne i Jorden / som er allis vor
Moder. Der er alid sorge / fryct / forhaabels
se / oc paa det siste Døden / saa vel hof den / som
sider i stor ære / som hof den ringiste paa
Jorden. Saa vel hof den / som bær / Silcke
oc Krone / som hof den / der hofuer en graa

Vennicke paa. Der er stedze vrede /
nidkerhed / genuordighed / wfred
oc Dødens fare / had oc
trette. etc.

Omnis homo foenum, spes est tamen altera vitae.

IN SV MMA.

Swad er vort Liff / oc Leffnits tid :
Vor store Sig | vor Møye oc Slid :

Svar :

Vi ere som Græss /
Der Været paab / æss /
Som Blomster oc Rø /
Som Sneec oc Tø /
Sky | Stugge oc Damp /
En Krig oc Kamp /
Muld | Aske oc Støff /
It affalden Løff /
Gnist | Røg oc Drøm /
En hastige Strøm /
En Natteveer /
En idelige Sect /
En Snack oc Squalder /
En Bobel der henfalder /
En Fluct oc Fart /
It Vædelob snart /
En pillegirms gang /
It Fængsel trang /
It Guss som bugner /
It Luss som vdslugner /
En Haandebred /
Joel Møye oc Arbeid.

Sliat er vort Liff oc Leffnits tid /
O Gud vor Skabere væc oss blid /
Til dig alene staar al vor Lid /
Giff oss en god oc salig Tid.
A M E N.

Saar

Da lode
yndfome
den oc Syn
Men d
hoss noget
melige oc
som alene
Dvalde.
den anden
eller hedn
paa / at den
Menniskelig
den hærde
den er kom
formildelse
Af den
re gruelig
end Døden
deris forfer
en begynd
ge Død.
Men b
relig oc yn
førd eller
Giffa i R
feldt / Vi
gang til den
Derfor
om samme

Faar det andet /

Da leder oc søger it forgfult oc Christelig
yuckfomt Herte i om Raad oc Hielp imod Dø
den oc Synden.

Men den er icke at finde eller bekomme /
hoss noget Menniske. Thi denne er den hiem
melige oc Himmelske Visdom oc Lægedom /
som alene Guds Søn haaffuer meddielt oss sine
Voudoe. Oc er det fordi alt forgefss at søge
den andensteds. Thi al Philosophia oc Poeteri
eller Hedniske Visdom / endis oc vendis heri La-
paa / at den icke klager oc begræder saadanne menta-
Menniskelige Dødelighed oc Klenighed. Men tio
den huercken veed huorfa oc huorfaar Dø mor-
den er kommen / icke heller noget Raad eller tis.
formildelse dær imod.

Aff denne Marsage / er der ingen ting me
re gruelig oc forskreckelig hoss de Wgudelige
end Døden / Thi den er dennem en ende paa al
deris forfengelige oc forgenkelige Glæde / oc
en begyndelse oc indgong til den anden oc eu
ge Død.

Men hoss Guds Bøen / er Døden foruen
telig oc ynstelig / oc er dennem icke en Hiems
færd eller Fredfærd / Vofrielse / Oploselse /
Soffa i Ro / Vandring / Forsamling til sit
folck / Vinding oc Seyeruinding / oc en ind
gong til det euige Liff oc Glæde.

Derfaar haaffue de Gamle sagt met sande /
om samme arme blinde Hedninger / oc om alle

B

Wgude

Wgudelige oc Vantroet Menneske / vdi denne
meninger

Jeg leffuer / oc veed icke huor lenge det varer

Jeg skal dø / oc veed icke naar /

Jeg farer bort / oc veed icke huort /

Mig vnder / at ieg mig glæder stort.

Men tuert smod sig oc mene de Gudfry-
ctige / som ere oplærde i Christi Schole / aff
hans Ved oc And / som ere Viste paa deris
Salighed / oc vente det euige Liff:

Jeg leffuer / oc veed icke huor lenge det var /

Jeg skal dø / oc veed icke naar / (huort /

Jeg farer bort / oc veed (Gud skee loff) vel

Mig vnder / at ieg mig gremmer stort.

Iob. 19 Der tacke vi den **HERRE** Christo / vor
Kiere Frelser oc Frende naar (som Job kalder
hannem) der goff oss Seyer met sig / oc at
hand vil vare vor Vey / Sandhed oc Liff /
hand som er oss giort oc sticket aff Gud til
Visdom / Retfærdighed / Salighed oc Genlø-
selse. etc.

Sid høre alle de skone Trøstelige Tri-
umphsprog / om Christi Euige Rige oc
Seyeruinding / oc den offuerflødig Naar-
de / huldten hand vdytter til
alle sine Børn oc
Brødre.

Nosse

Nosse Deum

Saa saare vi

Om gode

Mod aandel

Oc mest v

Naar Glerre

Naar G

At vi maa

For voce

Naar Glerre

Oc melle

Naar Dede

Oc Bang

Huo da far

Al Loff

Stule sig

Naade oc

Deden far

Nen bli

Om

Gud

Quinde

dedit

Detil

stalde for

Jesu

aff alle

Nosse Deum , bene posse mori , sapientia summa est.

Saa saare vel wi alle behøffne
 Om gode Raad oc Trøst at prøffue/
 Mod aandelige Fristelser / Sare oc nød/
 Oc mest vdi Samuittigheds stød.
 Naar Hiertens Banghed hart paafalder/
 Naar Guds Lou off i rette falder/
 At wi maa føle hans brendendis Vrede
 For vore Syndere mange oc lede/
 Naar Hiertet aff ret Angiste besværet/
 Oc mellem Himmel oc Hellsuæde suessuæret/
 Naar Døden oc for aluare paaklapper/
 Oc Banghed i Samuittighed napper/
 Huo da kand sig ved Troen oprette/
 Al Løffue oc Lid til Christum sette/
 Stiule sig i hans blodige Saar/
 Naade oc Trøst hand visselig saar/
 Døden kand hannem intet skade/
 Men bliffue hannem en Vinding oc Bade.

Om Naade oc Retferdighed vdi Christo Jesu.

Gud HERREN sagde til Hugormen / Gen. 3
 Quindens Saed skal søndertrae
 de dit Hoffuit.

Dertil er Guds Søn obenbaret / at hand 1.Ioh. 3
 skalde forstyre Dieffuelens gerninger.

Jesu Christi Blod gør oss rene 1.Ioh. 1
 aff alle Synder.

Ioh. 1 See/ det er Guds Lam som bær Verdens
Synder.

1. Tím. 1 Jesus Christus kom til Verden
at gøre Syndere salige / etc.

Ioh. 3 Saa elste Gud Verden / at hand gaff sin
Elskaarne Søn/ paa det at alle de som tro paa
hannem / icke skulle fortabis / men haffue det
euige Liff.

Rom. 6 Døden er Syndens Sold. Men Guds
gaffue er det euige Liff / i Christo Jesu vor
Herre.

1. Cor. 1 Christus Jesus er oss / { Visdom /
giort aff Gud til } Reiserdighed /
Gjelt / } Hellighed /
Gjelt / } Genløse.

Om endelig Geyruinding
vdi samme vor Herre Christo Je-
su ved hvilken vi bekomme oc faa
/ En salige Død oc affgang /
/ En ærefuld Opstandelse /
/ Oc det euige Liff.

1. Cor. 15 *ABSORPTA EST MORS
IN VICTORIAM.*

Døden er opslugen i Geyer.

Død / hvor er din Braad ?
Helffuede / hvor er din Geyer ?

Men .

Men
Oc L
Men G
formelst
hvar he
H R X
Vor
Christu
ding at d
Salige
H R X
Jeg h
hoff Chr
Jeg ve
skal her
skal der
oc ieg ka
Gud faa
nem oc
Jeg e
paa Mi
dør / O
hand ka
Den ti
ere i Ge
Rist / o
giort G
som haff
delse.
Jeg g
de skulle
mig dem

Men Dødens Braad er Synden.

Oc Louen er Syndens Krafft.

Men Gud vere tack / som gaff oss Geyer /
formedelt vor **H E R R E** Jesum Christum.

Swad heller wi leffue eller dø / da høre wi Ro. 14
H E R R E til.

Vor omgengelse er i Himmelen.

Phil. 3

Christus er mit Liffuit / oc det er mig Vins Phil. 1
ding at dø.

Salige ere de Døde / som dø her efter i Apo. 14
H E R R E.

Jeg haffuer lyst at skilles bort oc at være Phil. 1
hoff Christum.

Jeg veed at min Seelsere leffuer / oc hand Iob. 19
skal her efter opuecke mig aff Jorden / oc ieg
skal der efter omgiffuets met denne min Gud /
oc ieg skal see Gud i mit Liff / oc ieg skal see
Gud faar mig / oc mine øyen skulle skue hans
nem oc ingen fremmer.

Jeg er opstandelsen oc Liffuit huo som tror Ioh. 11
paa Mig / hand skal leffue / alligeuel at hand
dør / Oc huo som leffuer oc tror paa mig /
hand skal aldri dø.

Den time skal komme / i huiulcken alle de som
ere i Graffuerne / skulle høre Guds Sons
Røst / oc de skulle gaa frem / de som haffue
giort Gaat / til Liffsens opstandelse / men de
som haffue giort ont / til Dommens opstan-
delse.

Jeg giffuer mine faar det euige Liff / oc Ioh. 10
de skulle aldrig forfaris / oc ingen skal slide
mig dem aff min haand.

B 16

De

1. Cor. 15 De Døde skalle opstaa wforkrenckelige etc.
 1. Thef. 4 De Døde i Christo skalle opstaa. Der effter
 skalle wi som leffue oc offuerbliffue i ryckis til
 lige bort med dem i Skyerne imod **HERRER**
 i luften i oc wi skalle altid bliffue hos **HERR**
R E N.
- Matt. 13 De Retferdige skalle skinne som Solen i der
 ris Faders Rige.
- Mar. 12 De skalle vere som Engle i Himmelen.
1. Cor. 3 De skalle see hannem Ansiet fra Ansiet.
1. Ioh. 3 Wi skalle vere Gud lige | Thi wi skalle see
 hannem som hand er.
1. Cor. 15 Gud skal vere alting i alle.
- Apo. 7 Gud skal affroe al Graad aff deris øyen.
- Luc. 13 De skalle side til Bords i Guds Rige.
- Sap. 5 De skalle faa it herligt Rige i oc en deylig
 Krone aff hans haand.
1. Cor. 2 Intet øye hassuer seet / oc intet øre hassuer
 hørt i oc det er icke kommet i noget Menniskis
 Sierte i som Gud hassuer beridt dennem i der
 hannem elcke.

106.16

CONFIDITE,
EGO VICI MVNDVM.

**Verer Trøstige / Jeg hassuer
 offueruundet Verden.**

Ego sum via, veritas & J eg er veien / sandhed oc
 vita. lifuet. (er.

Vbi ego sum, et vos eritis. I skalle vere der som ieg
 Ego uiuo, & vos uiuetis. Jeg leffuer i oc i skalle leffue.

Mat. 25 Kommer hid i min Faders velsignede / arffuer
 det Rige som eder er beridt aff Verdens begyn
 delse.

IN

C H
 Christas
 Liffie
 paa hanne
 Sine F
 hand er se
 Veed ve
 hand haff
 der skall
 hoff mig bl
 I min S

Derfaare e
 Oc paa
 Ret som i
 Hoff ha
 Sør skalle
 End no
 hand side
 Dog ber
 Mod off i
 hand h
 hans A
 hans L
 hans Ma
 hans G
 hans Rig
 hans T

IN SVMM A.

CHRISTI VICTORIA.
NOSTRA EST.

Christus er vor Naadestoel/
 Liffiens vey / oc Keiserdigheds Soel/
 Paa hannem kender ey Tid eller Alder/
 Sine fattige Beddre hand icke vndfalder.
 Hand er forsogt i alle maade/
 Veed vel it sorgfult Mod at raade.
 Hand haffuer sagt: Huor teg mon vrere
 Der skulle mine Tienere i samme are/
 Hoff mig bliffue glade oc rolige/
 I min Faders mange Bolige.

Ioh. 12
 & 17

Ioh. 14

Derfaare ere wi saa modige oc trygge/
 Oc paa hans Løffte aff Gierter bygge/
 Ket som wi sade nu paa hans Skød/
 Hoff hannem vor Broder den Herre sød/
 Sæt skulle forgaa bode Himmel oc Jord
 End noget det mindste aff hans Ved.
 Hand sider nu høyt i Herlighed/
 Dog brender hans Gierter aff Aterlighed.
 Mod oss sit arme Rød oc Blod/
 Hand haffuer vore Synder self affrod.
 Hans Naade er voffueruindelig/
 Hans Løffte er almindelig /
 Hans Mact er ubegribelig/
 Hans Godhed er usigelig/
 Hans Rige er wendelig/
 Hans Vilie er wuendelig/

B lig

Hans

Hans Ord er plat wryggelig/
Thi mue wi tro hannem tryggelig.
Hand beder faar off wassfladelig/
Thi paa kalde wi hannem gladelig/
Hand vaager oc staar off altid tilrede/
Thi ere wi visse paa ewige Glæde.

Tratz Døden / Thi den hassuer hand quald/
Tratz Synden / Thi den er betald.
Tratz Diefflen selff / oc Heluedis Mact/
Hand hassuer dem knusit oc øldelagt.

PSAL. XXXIX.

Jeg er baade din Pilleggrim / oc din
Borgere / ligesom alle mine
Foreldere.

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or date.

gelig/
m tryggelig,
fladelig/
em gladelig/
altid uldese/
rige Glæde,

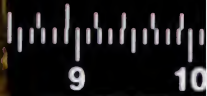
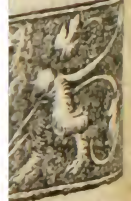
passer hand qua
en er betald,
helmedis Mær/
ist oc eldelagt.

XIX.

im / oc din
mine

XXI

EX HYMNO X PRVDENTII,

Deus ignee fons animarum.

uu. uu. uu. -

1.

*I Am mæsta quiesce querela,
Lacrymas suspendite matres,
Nullus sua pignora plangat,
Mors hæc reparatio vitæ est.*

2.

*Quidnam sibi saxa cauata?
Quid pulcra volunt monumenta?
Res quod nisi creditur illis
Non mortua, sed data somno.*

3.

*Nam quod requiescere corpus
Vacuum sine mente videmus.
Spacium breue restat, ut alti
Repetant collegia sensus.*

En

om b

M. Et
Lad
Id vda
Thi red D

De B
Alexander
Bayde
Ider D

Thi d
Ochulter
Dog skal
Sit Bollig

14

En Trøstefsalme

om vore Legemis Opstandelse /
vsæt aff Prudentij Symne.

1.

Met Sorgen oc Flagen holt maade/
Lad Guds ord dig trøste oc raade/
Ick vdaff Wtaalmodighed synde:
Thi ved Døden wi Liffuet begynde.

2.

De Begræffuelser skøne oc rene/
Blæder / Kister / Græffscrift oc Stene/
Betyde i at det der i er lagt/
Icke er død / men nu soffret fact.

3.

Thi dog at Legemet ligger stift /
Oc huiler vden sandt oc al Liff /
Dog skal Fornufften saa sage
Sit Boltige igen her indtage.

Venient

4.

*Venient citò secula cum iam
Socius calor ossa reuisat,
Animataq; sanguine viuo,
Habitacula pristina gestet.*

5.

*Quæ pigra cadauera pridem,
Tumulis putrefacta iacebant,
Volucres rapientur in auras,
Animas comitata priores.*

6.

*Sic semina sicca virescunt,
Iam mortua, iamq; sepulta,
Quæ reddita cespite ab imo,
Veteres meditantur aristas.*

7.

*Nunc suscipe terra fouendum,
Gremioq; hunc concipe molli,
Hominis tibi membra sequestro
Generosa & fragmina credo.*

Guds

Guds
Di samle tge
De Stelen
Jd u Blod

De L
Som i Jor
Stalle i L
Hoff Gud f

Som
Stanis ar
Dog snack
San deilig

Dig J
Jdt Sted
Dig antnor
Dise Lefn

4.

Guds Mact skal da icke være seen /
 At samle igen disse tørre Been /
 Oc Siælen i Kroppet indliffue /
 Ick it Blods draape borte skal bliffue.

5.

De Legemer luctende oc suare /
 Som i Jorden forraadnede vaare /
 Skulle i Lufften met Siælen opsueffue /
 Goss Gud selff euindelich leffue.

6.

Som Sædet i Mulden hin sorte /
 Siunis at være død oc slet borte :
 Dog snartlig mod den blide Sommer /
 Saa deilig igen det opkommer.

7.

Dig Jord wi nu Kroppet beffale /
 I dit Skød fact at legge i duale :
 Dig antvordis icke til troer haand
 Disse Leffninger i dog ic ædelt Pandt.

Anima

8.

*Anima fuit hæc domus olim,
Factoris ab ore creata,
Feruens habitauit in istis
Sapientia, principe Christo.*

9.

*Tu depositum tege corpus,
Non immemor ille requireret,
Sua munera fidor & autor.
Proprijsq; enigmata vultus.*

10.

*Veniant modò tempora iusta
Cum spem Deus impleat omnem,
Reddas patefacta necesse est,
Qualem tibi trado figuram.*

Thi
Til Sixler
Ja / Chri
Wer sin V

Du
Men Chr
Sui Bille
Der hand

Ich
At Gud
Strar / Ka
Guds B

Thi

9.

Thi i dem vaar it Bolige vdl x so
 Til Sixlen i som aff Gud vaar indblæso/
 Ja / Christus oc self der i bode/
 Met sin Visdom / Trøst / Tro i oc Naade.

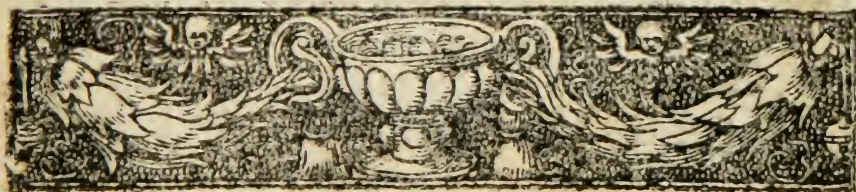
9.

Du Jord maat vel Legemet glemme/
 Men Christus skal icke forglemme/
 Sit Billed at freffue oc fremfalde/
 Det hand skabte oc diure betalde.

10.

Ach i et den dag maatte komme frem/
 At Gud sine Børn vilde hente hjem/
 Strax skal alt Jorden følge lade
 Guds Billeder alle saa glade.

P. H.

Saar det Tredie/

Hoff slig Ligefærd oc Begræffuelse maa
oc huer tencke ved sig/ at ligesom mand pleyer
at gaa effter Liget oc følge det til sit Leyres
sted / Saa skulle wi oc allesammen huer vdi
sin Tid følge effter / oc bliffue hensulde. Thi
om Hundrede Aar mod / ia om Halffirendes
sindstue/ eller maa vel stee meget steckere tid/
bliffuer her ingen igen / aff alle dem / som nu
kunde være tilhobe vdi en stor skare oc for-
samling i Men denne er Via vniuersæ carnis,
Al Verdens Vey / oc der som al Verden gaar
hen / som Josua oc David siger.

Ios.23.

1.Reg.2

Tilmet saa er oc intet visser end Døden /
oc intet wissser end Dødsens time effter det al-
mindelig Oedsprock / saa haaffue der oc icke
mange faaet lang Varsel for deris Død / paa
huad viffe tid de skulle dø paa / som Gud led
atuare i Aaron i Moses / Kong Ezechias i Si-
meon. Oc i vor tid / Høyløfflig oc salig Ihu
Kommelsis i Konning CHRISTIAN.

Da effterdi / at al vort Liffs tid er baade
saare kort / oc i samme Korthed er megen for-
fengeligghed / at naar det haaffuer end været
kosteligt / som Moses siger / da haaffuer det
været

Pre-
ner Men-
Solens i
drig hule
ide en gon-
sindige oc
Bistilning
der met d
Henry & is
tasie i la /
nær leffue
see sig till
haaffue rett
oc forsilde
bleff napp
Saa al
Hoffuall
me hans p
Ligesom
Allet
Men i d
Jo on
Saa der
Oc ne
Det sam
Det sa
Doq wi
Som i
Val den
x Huad
x Oc i
x Gde si

Prædickeeren / det er i Solomon selff / lige
 ner Menniskis forfengelige Møye oc Vro ved
 Solens / Værens / oc Glodernis løb / som al
 drig huile sig eller staa stille / dog det kendis
 icke en gong paa dem. Vdi lige maade thuor
 suindige oc naar at Menniskene tage sig deris
 Bestilninger til / saa opslugis dog oc forsuin
 det met dem deris store Slid oc sig / oc mange
 Henryckis mit vdi deris beste Anslag oc phan
 tasie / ia / Mange orsaa naar de haffue noget
 naar lessuet det beste / da begynde de først at
 see sig tilbage / oc lære huorledis de skulde
 haffue rettelig lessuit oc da er det alt vthelessuet
 oc forsilde / oc allerede ilde endt / førend det
 bleff neppelig vel begynt.

Saa at denne maa være en Summa oc
 Lessuitlærdom / paa det første oc siste aff sam
 me hans Prædickebog:

Ligesom Solen i Vær oc Vand

Altri haffue nogen Stillestand /

Men i deris Løb bliffue stedse ved /

To om oc om / to op oc ned:

Saa driffuer Mennisken sit Lessuit til /

Oc neppelig selff veed / huad det vil.

Det samme mand giorde i fordum tid /

Det samme haffue wi endnu til id /

Dog wi met det forsuinde tillige /

Som Vande der til haffuet fige.

¶ Vel den / som sig dermed lader nøye /

¶ Huad Gud oc æren vil tilføye /

¶ Oc i Guds fryet / nogen Ro / oc Slid /

¶ Gør sit Embede / oc slider sin tid.

Nec nas
 ci bis
 posse
 datur.

C ij

Memor

MEMENTO MORI.

Pfal. 39 *QVAM NIHIL NISI VANITAS, OMNIS HOMO SECVRS.*

Suor gantſke intet ere alle Menniſke/ ſom
dog leſſue ſaa tryggelig.

SEKKE Lær mig dog i at det ſkal ſaa
en ende met mig.

Pfal. 90 Lær off at betenſke / at wi ſkulle dø/ at wi
mæz bliffue forſtandige.

Iob. 1 Nogen kom teg aff min Moders Liff/ nogen
gen ſkal teg føre bort igen.

1. Tim. 6 Wi førde intet i Verden / ſaa ſkulle wi oc
intet føre vdaſſ.

Eccl. 3 Alting haſſuer ſin tid i at Sødſ haſſuer
ſin tid / at dø haſſuer ſin tid.

Iob. 14 Hand haſſuer ſin beſtante tid/ hans maas
nedis tal ſtaar hoſſ dig i du haſſuer ſat it Maal
det ſkal hand icke offuergaa.

Num. 16 Fortiſſime Deus ſpirituum vniuerſæ carnis.

& 17 Ih Gud i du ſom eſt alle Legemis aano
ders Gud.

In manu tua ſunt tempora mea.

Pfal 31 Min tid ſtaar i din haand.

Sir. 38 *MIHI HERI, HODIE TIBI.*

I gaar vaar det hoſſ mig/

I dag er det hoſſ dig.

I dag en Rorge/

I morgen dø.

Tøffue

Ta
bliffue
fant ſyn
fordrag
den, etc

MIL

N

St

Jorden

St

en god

Wi

Gudelig

ſtore Ga

ligheds

Wi

Bdrøff

(Ved

B

Su

hand bl

Va

dig Liff

Jeg

ſuldform

lis er de

SE

Tøffue icke med din pœnitentz / indtil du Sir. 18
bliffaer siug / men bedre dig / den stund du end
fant synde. Forhaabe icke at bliffue from / oc
fordrage icke at bedre dis leffuit / indtil i Dø
den. etc.

*MILITIA EST VITA HOMI- Iob. 7
NIS SUPER TERRAM.*

Skal ey Menniften altid vere i strid paa
Jorden?

Strid en god Strid / oc beholt Troen / oc 1. Tim.
en god Samvittighed.

Vi skalle leffue tuctelige / retferdelige oc Tic. 2
Gudelige i denne Verden / oc vare paa den
store Guds / oc vor Frelseris Jesu Christi her
ligheds salige Haab oc Obenbarelse.

Vi skalle gaa i Guds Rige / ved mange Apo. 14
Bedrøffuelse.

(Ved mange Drøffuelse store oc finaa /

Ver off i Himmerig ind at gaa.)

Suo som bliffuer bestandig indvil euden / Mat. 24
hand bliffuer salig.

Vær tro indtil Døden / da vil ieg giffue Apo. 2
dig Liffens Krune.

S. Pouel:

Jeg haffuer stridet en god Strid / Jeg
fuldkommede laabet / Jeg helt troen. Fremde, 2 Tim. 4
lis er Retferdigheds Krune bortlagd til mig.

Jacob Patriarch:

BEKKE / ieg bier effter din Salighed. Gen. 49

B ig

Simes

Simeon:

Luc. 2 **Æ R R E** / lad nu din Tienere fare i Fred. etc.

Nehemias:

Neh. 13 Tencf paa mig / min Gud / i det beste.

Køffueren paa Kaarffit:

Luc. 23 **Æ R R E** / tencf paa mig / naar du kommer
i dit Rige.

Dauid:

Pfal. 13 Oplius mine øyen / at ieg icke soffner i Dø-
den.

Pfal. 31 Jeg befaler min Aand i dine Hender.
Du frelste mig **Æ R R E** / du trofaste Gud.
CHRISTVS.

Luc. 23 Fader ieg befaler min Aand i din Haand.

S. Staphen.

Act. 7 **Æ R R E** Jesu / anamme min Aand.

Solomon.

Sap. 3 De Retferdigis Stele ere i Guds haand / oc
der skal ingen pine røre ved dem. etc.
Men de ere i Fred.

REGVLA VITAE EX SOLOMONE.

Eccl. 12 Lad oss høre al Lærdommens Hoffu-
sum. Frycte Gud / oc holt hans Bud / Thi det
hører alle Mennsker til. Thi Gud skal føre alle
le Gerninger faar Dommen / det som er skult/
huad heller det er gaat eller ont.

Frycte du Gud / vær Fast oc From/
Tencf dit Endeligt / oc paa Guds Dom.
Oc

Oc i dit Kalds Arbeid oc Nøye/
 Vær modig oc glad / oc lad dig nøye.
 Bede Gud dig hielpc dit Kaarst at drage/
 Oc lad huer dag saa bæere sin Plage.

De Gamle pleyede at sige.

NOLI PECCA- Mit Barn / synde icke :
 RE Forti /
 Deus videt , Gud du dermet forsager/
 Angeli astant , Englene det iloe behager/
 Diaboli accusant , Dieffuelen dig flager/
 Inferi cruciant , Hellsuede dig plager.

Eller saa :

Mit Barn / aff al din Mact vær from/
 Vocte dig fra Synden / oc rencke dig om/
 Men lader du dig aff Diefflen locke/
 Aff Syndsens Eble (mer Eva) at plocke
 Da veed / at Gud i Himlen det seer/
 Guds Søn til Foract det skeer.
 Den Hellig Mand dig forsager /
 De Hellige Engle du forlager
 Din Samvittighed bedrøffuis/
 Guds Gaffuer dig berøffuis/
 Dit Røcte oc Lempe forkrencis/
 Mange forargis i mange mistencis/
 Dine Venner det fortryde/
 Dine Wuenner sig derved freyde/
 Døden stedse paa dig lurer/
 Louen dit Hierte knuser oc skurer/
 Diefflen dig oc saa hart anklager/
 Hellsuedis Ild dig enig plager/
 Bede io i at Gud vil dig omuende/
 ¶ Luigt i Luigt haffuer ingen Læde.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

9 10

Erlige oc Velbyrdige

Henrich Gyldenstjerne, til Tfferneß /
Gabriel Gyldenstjerne, til Røstrup /
Niels Gyldenstjerne, Sammeledis /

Frue Karine, salige Holger Rosenkrantz
effterleffuende Husfrue / til Bolwer /
Frue Ingeborg, Albrat Frisis / til Hærritzkær /
Frue Vibecke, Niels Frisis / til Hesselager /
Frue Hildeborg, Knud Bildis / til H. yby
gaard /
Frue Ermgard, Trude Bisrens / til Bisrens
holm /

Oc Jomfrue Sophie,

Alle / salige Christoffer Gyldenstiernis til
Tffuernes / oc Frue Anne Parsbergs Børn oc
Arffvinge / sine gunstige gode
Venner /

Væster ieg Peder Hegelund /
Naade oc Fred
aff Gud vor
H E R R E.

Gen. 5

Det eldste oc beste Historiscriffuer
Moses / der som hand vdi Menniskis
Slectisregister / opregner de første oc
eldste Forfædre / oc beslutter deris
Leffnets oc Alders Chronickel siger hand sam-
melig oc kortelig om huer / at den oc den / aff-
lede Sønner oc Døtter / oc hans gantze Alder
bleff saa mange hundrede Aar etc. Saa setter
hand

hand al
quede r

Ad

lis vor

Mechuf

leffuend

end 3

vaar 9

dem hue

saa mege

yngeste al

ne oc Eld

ste / la d

maatte al

Døden vor

alle de for

Oc

stod / oc

scriffuer

ger de se

siug / oc

gammel

til sit fol

Det

Moder /

vndt baad

hen vor de

see Glæde

Børnege

gaff hend

hand alt bag hofthuer / denne almindelig Vm-
quede til it Graffscrift :

ET MORTVVS EST,

Saa døde hand :

Adam det første leffuendis Menniske / als
lis vor Fader leffuede 930 Lamech 777 Aar.
Methusala, hans Fader (som vaar den lengste
leffuendis Menniske) leff Tusinde / ringers
end 3 Aar / gammel. Chi hans gantske Alder
vaar 969 Aar / etc. Men alt staar / der hof-
dem huer / Saa døde hand. Som hand vilde
saa meget sige / den første met den fiste / den
yngeste eller spæde oc nyfødde met den alder-
ne oc Eldeste / den sterckeste met den skrøbelig-
ste / ia den Gudelige met den Ugudelige /
maatte alle endeligen dø / Oc ere alle tillige
Døden vndergiffne baade de framfarne saa oc
alle de som effter skulle komme.

Oc siden dereffter io lenger at Verden
stod / oc io sterckere Menniskis leffuers tid bleff / Gen. 25
scriffuer hand om Abraham (som hand oc bru- 35
ger de selffsamme ord om Isaac) at hand bleff
siug / oc døde i en rolig Alder / der hand vaar
gammel oc maet aff dette Liff / oc bleff samlet
til sit folk.

Det samme er nu oc saa skeet i eders Exce-
llenter / huilcken Gud allermectigste haffuer
vndt baade it herligt langt / oc roligt Alder /
hen vdi de LXXXIII Aar / oc ladet hende
see Glæde paa hendis Børn oc mangfoldige
Børnebørn / oc maettis aff dette Liff / Saa oc
gaff hende it Christeligt oc fact endeligt oc

C v

Affgang

Affgang aff dette Liffs wrolighed. Saa at lio
gesom ingen Kand andet sige hende effter met
sandingen / end at hun haffuer io Christelig oc
vel fremdraget sit Liff oc Liffnet / veret van
dis / mild oc ydmygig / derhoff aluaarlig /
tarffgod / oc en skickelig Huusholder / oc vœr
ret it got Exempel for sine Børn / oc ganske
Sleete: Saa haffuer oc saa hendis Endelige
veret lige dereffter.

Thi der hun vaar hendragen met eder /
til hendis fædere daatters Tomfru Lemgaards
Bryllups / met erlig oc Velbyrdig Trude
Børn / paa Bjørnsholm (som skede paa den
X X dag Augusti / dette Aar 1587) Lige
paa anden Søndag eller Siortende dag dereff
ter / paa den 111. Septembris mod middagen /
fulde hun sig noget suag / funde tale oc sanse /
loe paa Sengen / læsoe oc gjorde sine Bønner /
oc vden al Klage oc Dø / sagde at hun vilde
legge sig til at soffue vdi Jesu næffn / oc stædet
dereffter henslap hun vdi sanne Tro oc Ro /
vdi Guds giemne oc Foruarling.

Oc endog at der er mindre Sorg paa færd
de / naar de ældgamle folck dødelig affgaa / de
som vaare dog trætte aff dette Liff / oc som
badis gerne met Simeon / om orloff oc en fred
sommelige hjemfærd: Dog effterdi at de Gam
le ere al ære verde / baade i liffuit oc effter dei
ris død / oc som de vise Jødske Rabiner pleyet
de at sige: SENEX IN DOMO,
EST BONVM SIGNVM, Huor
der er Gammelt folck i it huss eller i en Sleete /
da er det it got Tegn: derfaar bør oc saa de
Gamle

Gamle
sommeli
Børn /
baade n
at de ere
Exempe
være Eff
deris so
ler slaar
stemme
oc Nils
Aff
færdighe
oc saa vel
søgte hende
re frue B
støper oc
der de va
lod han n
ge / oc o
oc Afffor
dem / saa
Stryt / D
Som
i sig self
maer / for
oc lod det
derforude
oc vdi seer
de / oc haff
Thi e
mands Sæ

Gamle deris Ihukommelse / at være heders
sommelig oc vdi al ære / oc helst hoff deris
Børn / Slectinge oc Affkomme. Paa det at de
baade mæ glæde sig derved / oc tacke Gud /
at de ere fødte oc komne aff gaat / oc tage der
Exempel oc efftersunn aff. Thi intet land mere
være Effterkommere til dyd oc Fromhed / end
deris Foreldris dyd oc Ærlighed / Oc intet hel-
ler slaar Børnene mere for Hoffuedet eller bes-
kemmer dennem / end deris Foreldris Vancere
oc Mishandlinge.

Aff denne Aarsage / effterdi hendis Guds-
fryctighed / dydighed oc ydmyghed / vaare mig
oc saa vel bekend / der hun vnderstundem bes-
søgte hendis Børnebørn / eders Sønner / Fæ-
re Frue Karine Solgers / hoff mig / Ottechris-
topher oc Frederich Rosentrang / besynderlig
der de vaare salde vdi nogen Siugdom / da
lod hun nock sommelig betee hendis Moder-
ge / oc omhyggelig Hierte imod hendis Børn
oc Affkomme / lærde i raade oc formanede
dem / saa vel som alle de andre i til Guds-
Fryet / Dydighed / indbyrdis Kierlighed / etc.

Som hun oc lod paakende met Gerningen
i sig self / der hun i sit leffuende lifue oc Væ-
mact / for mange Aar siden / oplod sit Gods /
oc lod det skiffre imellem sine Børn / oc haffde
derforuden self danet oc lagt tilrede synderlig
oc vdi seer i huad huer skulde finde effter hen-
de / oc haffue til hendis Amindelse.

Thi endog at hun haffde vel læst den vise
mands Sirachs Raad / oc viste oc saa vel huorledis

Det

det pleyer almindelig at gaa til vdi Verden /
imellen Børn oc Foreldre / at sand Fierlighed
oc Trohiertighed er meget større oc fastere
vdi Forelderne imod Børnene / end vdi Børn
imod Forelderne | Som det sprock liuder /
+ Amor descendit non ascendit : Oc at Sirach.
derfaar haffde god Aarsaget til / at giffue saas
dant it Raad / som hand met mange aluuarli
ge ord haffuer opscressuit vdi det XXXIII.
Capitel.

Sir. 33

Lyder mig (siger hand) i store Herrer /
oc Regenters iblant folck et / tager til herte /
Lad icke Sønner / Husfruen / Broderen / Søren
den saa maect offuer dig / den stund du leffuer /
oc giff ingen dit gods offuer / At det skal icke
angre dig / oc du skal bede dem der om. Den
stund du leffuer oc haffuer Aande / da giff dig
icke vnder Menniske | det er bedre / at dine
børn haffue dig behoff / end at du skal see dem
i henderne. Bliff du den offuerste offuer dit
Gods / oc lad icke tage din ære fra dig. Naar
dit endeligt kommer / at du skal bort | da vdi
dele din Arff. Oc noget tilforne / Voele dig
oc saa for dine egne Børn etc.

Meningen aff samme hans merckfomme
oc drabelige ord ere begrebne
vdi disse Rhim :

Giff ey dine Børn dit Gods saa hen /
At du skal tigget aff dennem igen /
Hvad først er kommet dem huer til dele /
Ville de faar sig beholde oc siele.

Naar

Naar du
Saa la
Oc alle e
Oc me
Systene
At for
Hvad om
At Bø
Da maat
At de
Lange be
Mang
End man
Jo flet
Ah / Kua
hoff Sa

Gør di
dder /

Vilt du di
Da giff
Naar du
De fige

Men
fine Børn
dennem / a

Naar du formaar ey mere at skencke/
 Saa lidet oc sielden de paa dig tencke.
 Oc alle end paa deris Diel de lilde/
 Oc mere fra dig de huer hassue vilde.
 Sy skene tit oc derom liffue/
 At foreldre dem ey ligemeget giffue.
 Guad om dig bleff omsider saa vee/
 At Bødenene skulde dig fode oc forsee ?
 Da maatu visselig frycte oc redis/
 At de skulle snarlig ved dig fedis.
 Langt bedre kunde du Ene opdrage
 Mange Børn / met stor wmage
 End mange Børn en Moder oc Fader ?
 Jo flere i to snarere de dem forlader.
 Ah / Guad denne Kierlighed findis wlige
 Hoff Sattige / oc itt end hoff de Rige.

Item i det XIII. Capittel /
**Gør din Ven til gode før end du
 dder / Oc giff den Sattige effter
 din Formue. etc**

Vilt du dine Venner eller de Sattige giffue/
 Da giff dennem meden du est i liffue.
 Naar du est vde / oc Arffatige komme ind/
 De sige / du fickst it andet Sind etc.

Men eders Fiere Moder / stillede oc gaff
 sine Børn i denne Loffue / oc formedede sig til
 dennem / at de skulle to være hendis Alder

doms

doms staff oc Trøst / oc være hende diss mere
lydige oc tienstaetige / oc indbyrdis diss venli-
gere. Det som oc icke heller slog hende feil /
Thi hende ocsaa benistis aff eder alle oc huer
serdelis i tilbørlig stor Lydighed oc Trøst / Oc
hun glædde sig ved eders indbyrdis venlighed
oc Brøderlige forligelse. Huilcket som er it
merckeligt Exempel / baade hoss Forælderne
oc Børn.

Suor vdaß ieg diss mere rørdis til i at for-
ferdige denne liden scriffuelse til hendis Amini-
delse oc Græffscrift / for disse mercklige Aars-
sage / Baade for hendis egne Dyds oc Guds
fryctigheds skyld / huilcken som icke burde at
miste sit Loff. Tilmet oc mest faar hendis Aff-
kommes den unge Verdens skyld / som hun
haffuer ladet effter sig / som end dette maatte
læse / oc mindis i oc effterfølge. Her kunde end
ocsaa findis nogle Lærdomme i Trøst oc Al-
uarsel iblant i som Guds Børn kunde lade sig
gaa til Hierte. Oc paa det at saadanne gode
Regle kunde diss bedre henge ved / haffuer ieg
for Ungdommens skyld / gjort meget heraff
vdi Rhimviss.

For det siste til it tacknemmeligheds tegn
imod hende Selff oc eder alle / for mangfoldis-
ge beuiste Velgerninger / Bedendis eder gants-
ke ydmygeligen oc gerne at denne min vilie oc
ringe Tieniste maatte mig tagis aff vdi samme
Meninge / oc holdis mig til gode.

Oc vil her met haffue eder alle oc huer /
met eders kære Børn oc gantske Slect den
Allermectigste Gud til Liff oc Siel beffalede.
Screff

LN 731
8.2